

19 sierpnia 2019

NOWELIZACJA USTAWY O WETERANACH DZIAŁAŃ POZA GRANICAMI PAŃSTWA



Nowe rozwiązania obowiązujące (z wyjątkami) od 11 października 2019 r., przygotowane w Ministerstwie Obrony Narodowej, mają stworzyć bardziej efektywny system pomocy i wsparcia dla weteranów. Projekt był konsultowany ze środowiskiem weteranów, a zawarte w nim rozwiązania są zmianami, na które czeka wielu Weteranów, zwłaszcza tych najbardziej rannych i poszkodowanych w misjach zagranicznych.

Droga prawna do nowelizacji ustawy rozpoczęła się 30 maja 2019 r. po wpłynięciu projektu ustawy do Sejmu. Następnie odbyły się jej trzy czytania, podczas których zgłoszone zostały poprawki. Ustawę uchwalono w dniu 19 lipca 2019 r. Kolejnym krokiem było skierowanie dokumentu do Senatu, po czym 5 sierpnia 2019 r. ustawę przekazano do Kancelarii Prezydenta RP, który podpisał ją w przededniu Święta Wojska Polskiego w dniu 14 sierpnia 2019 r.

Warto podkreślić, że zarówno w Sejmie jak i w Senacie ustawa zdobyła poparcie wszystkich głosujących posłów i senatorów.

Poniżej przedstawiamy szczegółową informację o dodatkowych uprawnieniach wynikających z proponowanych rozwiązań:

I. Weterani oraz weterani poszkodowani.

Z zachowaniem wszystkich dotychczasowych uprawnień otrzymają dodatkowo prawo:

- 1/ do bezpłatnego korzystania z hali sportowej, siłowni i pływalni będących w zasobie jednostek samorządu terytorialnego.
- 2/ do zwolnienia z opłat za wstęp do muzeów państwowych.
- 3/ pierwszeństwo do umieszczenia w domu emeryta wojskowego oraz w Domu Weterana dla weteranów i weteranów poszkodowanych szczególnie zasłużonych z tytułu działalności na rzecz suwerennej i demokratycznej Rzeczypospolitej Polskiej lub odznaczonych Orderem Virtuti Militari albo Orderem Krzyża Wojskowego. Ponadto rozszerzono dotychczasową definicję Domu Weterana dając możliwość umieszczenia w nim weteranów przewlekle chorych (w tym onkologicznie i psychiatrycznie).
- 4/ do skierowania po powrocie do kraju oraz pokrycia pełnych kosztów uczestnictwa w turnusie leczniczo-profilaktycznym oraz 50% kosztów uczestnictwa pełnoletniego najbliższego członka rodziny

(żołnierze i pracownicy MON).

5/ możliwość skorzystania przez weterana z miejsca zakwaterowania będącego w zasobach Agencji Mienia Wojskowego wraz z możliwością zakwaterowania opiekuna pod warunkiem zaspokojenia w pierwszej kolejności potrzeb żołnierzy.

6/ możliwość uzyskania statusu weterana i weterana-poszkodowanego przez uczestników komisji powołanych na mocy porozumień międzynarodowych w sprawie zawieszenia działań wojennych w Korei, Wietnamie, Kambodży i Laosie w celu kontroli i nadzoru nad wdrożeniem ich postanowień oraz misje humanitarne (np. misja w Pakistanie w roku 2005/2006)

II. Wszyscy weterani poszkodowani.

Wszystkie powyższe z zachowaniem dotychczasowych uprawnień (dotyczy leczenia urazów i chorób nabytych podczas wykonywania zadań poza granicami państwa) czyli np.:

- pokrycie z budżetu państwa, z części, której dysponentem jest Minister Obrony Narodowej świadczeń opieki zdrowotnej niezakwalifikowanych jako świadczenia gwarantowane oraz odpłatnych świadczeń opieki zdrowotnej

- prawo do bezpłatnych wyrobów medycznych na zlecenie osoby uprawnionej;

- prawo do korzystania poza kolejnością ze świadczeń opieki zdrowotnej;

- bezpłatne zaopatrzenie w leki o kategorii dostępności „PO” oraz inne

oraz dodatkowo:

1/ Żołnierz zawodowy posiadający status weterana poszkodowanego otrzymuje corocznie dodatkowy urlop wypoczynkowy w wymiarze pięciu dni roboczych. Urlop ten nie przysługuje żołnierzowi zawodowemu posiadającemu status weterana poszkodowanego uprawnionemu do urlopu wypoczynkowego i dodatkowych urlopów wypoczynkowych, z wyłączeniem dodatkowego urlopu z tytułu szkodliwych dla zdrowia warunków służby, w wymiarze przekraczającym dwadzieścia sześć dni roboczych.

2/ do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego.

3/ określone w art. 14, art. 15, art. 22 ust. 1 oraz art. 23a ustawy z dnia 29 maja 1974 r. o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin – czyli:

a) wymagającemu leczenia sanatoryjnego, przysługuje prawo do skierowania na pobyt w sanatorium co najmniej raz na 3 lata niezależnie od przysługującego mu z tytułu zatrudnienia urlopu wypoczynkowego;

b) może być poddany specjalnemu leczeniu, przeszkoleniu oraz usprawnieniu w ośrodkach rehabilitacji w celu całkowitego lub częściowego przywrócenia zdolności do pracy albo zapobieżenia pogorszeniu stanu zdrowia.

W zakresie specjalnego leczenia, przeszkolenia oraz usprawnienia stosuje się odpowiednio przepisy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych;

c) wymagający szczególnej opieki korzysta z pierwszeństwa w umieszczeniu, na jego wniosek, w domu kombatantha lub w domu pomocy społecznej. Na pokrycie kosztów utrzymania w tych domach można dokonywać potrąceń z renty według zasad określonych w przepisach o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.;

d) zwolnienie z opłat abonamentowych za używanie odbiorników radiowych i telewizyjnych.

4/ obniżenie miesięcznej opłaty za wyżywienie i zakwaterowanie weterana poszkodowanego przebywającego w Domu Weterana ustala się w wysokości odpowiadającej 250% najniższej emerytury, z tym że opłata ta nie może być wyższa niż kwota odpowiadająca 50% miesięcznego dochodu weterana poszkodowanego – dotychczas było to 70%.

III. Weterani poszkodowani z uszczerbkiem 1-9 %.

Wszystkie powyższe z zachowaniem dotychczasowych uprawnień oraz dodatkowo:

1/ pobierający emeryturę lub rentę inwalidzką, otrzymają prawo do dodatku weterana poszkodowanego w wysokości 5% podstawy wymiaru (tym samym rozszerzono uprawnienie do dodatku na wszystkich weteranów poszkodowanych).

IV. Weterani poszkodowani z uszczerbkiem na zdrowiu wynoszącym co najmniej 30%.

Z zachowaniem wszystkich powyższych oraz dotychczasowych uprawnień oraz dodatkowo otrzymają:

- 1/ prawo do uzyskania pomocy finansowej na dwie formy kształcenia.
- 2/ prawo do udziału (nie częściej niż raz w roku kalendarzowym) w 14-dniowych, bezpłatnych turnusach readaptacyjno-kondycyjnych obejmujących w szczególności zajęcia psychologiczne, sportowo-rekreacyjne i fizjoterapeutyczne, a organizowanych przez jednostki organizacyjne podległe Ministrowi Obrony Narodowej. W turnusie readaptacyjno-kondycyjnym wraz z weteranem poszkodowanym może uczestniczyć pełnoletni najbliższy członek rodziny.
- 3/ zwiększenie wymiaru dodatku weterana poszkodowanego dla uprawnionych do jego pobierania z uszczerbkiem od 31% (odpowiednio wg wykazu).
- 4/ prawo do korzystania poza kolejnością ze świadczeń opieki zdrowotnej oraz z usług farmaceutycznych udzielanych w aptekach.
- 5/ pokrycie z budżetu państwa, z części, której dysponentem jest Minister Obrony Narodowej świadczeń opieki zdrowotnej niezakwalifikowanych jako świadczenia gwarantowane oraz odpłatnych świadczeń opieki zdrowotnej (dotychczas dotyczyło to tylko leczenia urazów i chorób nabytych podczas wykonywania zadań poza granicami państwa).
- 6/ bezpłatne zaopatrzenie w leki o kategorii dostępności „Rp” lub „Rpz” oraz środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego objęte decyzją o refundacji, dopuszczone do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (dotychczas dotyczyło to tylko leczenia urazów i chorób nabytych podczas wykonywania zadań poza granicami państwa oraz zaopatrzenia w leki o kategorii dostępności „Po”).
- 7/ prawo do bezpłatnych wyrobów medycznych na zlecenie osoby uprawnionej.
- 8/ Prawo do ambulatoryjnego świadczenia specjalistycznego finansowanego ze środków publicznych bez skierowania lekarza ubezpieczenia zdrowotnego.

Ustawa wchodzi w życie w dniu 11 października 2019 r., z wyjątkiem art. 1 pkt 15, art. 2 pkt 3, art. 3 pkt 3, art. 5 pkt 1, art. 7, art. 9, art. 10 pkt 1, art. 13 pkt 1 i art. 14 pkt 1, które wchodzi w życie w dniu 11 marca 2020 r.

W związku z powyższym zapisem wskazany sześciomiesięczny okres karencji będzie odpowiednio obejmował:
art. 1 pkt 15

Odnosi się do rozszerzenia ustawy o prawa do udziału weterana poszkodowanego, którego ustalony uszczerbek na zdrowiu wynosi co najmniej 30%, w bezpłatnych turnusach readaptacyjno-kondycyjnych organizowanych przez jednostki organizacyjne podległe Ministrowi Obrony Narodowej lub nadzorowane przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych.

art. 2 pkt 3

Odnosi się do zmian w ustawie z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2019 r. poz. 161, 125 i 1091).

art. 3 pkt 3

Odnosi się do zmian w ustawie z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej (Dz. U. z 2019 r. poz. 147, 125, 235 i 1091).

art. 5 pkt 1

Odnosi się do zmian w ustawie z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1313, 1592 i 1669 oraz z 2019 r. poz. 730 i 1091).

art. 7

Odnosi się do rozszerzenia ustawy z dnia 22 czerwca 1995 r. o zakwaterowaniu Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej

Polskiej (Dz. U. z 2018 r. poz. 2356) o możliwość czasowego zakwaterowania w internacie lub kwaterze internatowej osób posiadających status weterana działań poza granicami państwa lub weterana poszkodowanego w działaniach poza granicami państwa przyznany decyzją Ministra Obrony Narodowej.

art. 9

Odnosi się do rozszerzenia ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o zasadach użycia lub pobytu Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej poza granicami państwa (Dz. U. z 2014 r. poz. 1510) o możliwość skierowania na turnus leczniczo-profilaktyczny w przypadku odniesienia ran, kontuzji, urazu psychicznego lub schorzenia lub ze względu na jego stan psychofizyczny zgodnie ze wskazaniem lekarza (wraz z pełnoletnim najbliższym członkiem rodziny) pracownika wykonującego poza granicami państwa zadania, o których mowa w art. 2 pkt 1.

art. 10 pkt 1

Odnosi się do zmian w ustawie z dnia 24 maja 2002 r. o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu (Dz. U. z 2018 r. poz. 2387, 2245 i 2399 oraz z 2019 r. poz. 53, 125 i 1091).

art. 13 pkt 1

Odnosi się do rozszerzenia ustawy z dnia 9 czerwca 2006 r. o służbie funkcjonariuszy Służby Kontrwywiadu Wojskowego oraz Służby Wywiadu Wojskowego (Dz. U. z 2018 r. poz. 1516 i 1669 oraz z 2019 r. poz. 1091) o możliwość skierowania na turnus leczniczo-profilaktyczny w przypadku odniesienia ran, kontuzji, urazu psychicznego lub schorzenia lub ze względu na jego stan psychofizyczny zgodnie ze wskazaniem lekarza (wraz z pełnoletnim najbliższym członkiem rodziny).

art. 14 pkt 1

Odnosi się do zmian w ustawie z dnia 8 grudnia 2017 r. o Służbie Ochrony Państwa (Dz. U. z 2019 r. poz. 828 i 1091).

Dodatkowo odrębną decyzją MON wprowadzone zostaną bezpłatne turnusy readaptacyjno-kondycyjne dla weteranów poszkodowanych z uszczerbkiem poniżej 30% (raz na trzy lata).

Ponadto, powołane zostanie Centrum Leczenia Weteranów dla wszystkich weteranów poszkodowanych w Polsce, które powstanie na bazie Wojskowego Instytutu Medycznego w Warszawie.